

8. Odpoveď podpredsedu vlády Slovenskej republiky R. Chmela na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky D. Čaploviča podanú 19. augusta 2011 vo veci meškajúceho financovania grantov pre národnostné menšiny v roku 2011

**SEKRETARIÁT PREDSEDU
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Dátum
zaevidovania:

03 -10- 2011

Číslo spisu: **72EDS-593/2011**

Listy: **1/3** Prílohy:

RZ ZH LU

Podpredseda vlády Slovenskej republiky
Rudolf Chmel

Bratislava, 30. september 2011
Číslo: 32478/2011/SNM

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s Vašou interpeláciou zo dňa 11. augusta 2011 Vám predkladám odpoveď v súlade s § 130 ods. 1 zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Na úvod Vás chcem informovať, že v programe Kultúra národnostných menšín za rok 2011 v gescii Sekcie národnostných menšín Úradu vlády SR bolo predložených spolu 1 734 projektov, z toho 1633 projektov zodpovedalo podmienkam úplnosti a 101 projektov bolo v zmysle zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike z rozhodovacieho procesu vylúčených.

V súvislosti s Vašou otázkou týkajúcou sa prerozdelenia finančných prostriedkov na základe sčítania obyvateľov, a nie napr. podľa počtu obcí, Vám oznamujem, že pri prerozdelení finančných prostriedkov boli pozitívne diskriminované menej početné národnostné menšiny na úkor početnejších. Sekcia národnostných menšín vychádzala aj so skúseností z minulých rokov. V absolútnom vyjadrení sme sa snažili poskytnúť viac prostriedkov každej menšine, organizácie srbskej menšiny dostali dotáciu prvýkrát v tomto roku. To znamená, že pri prerozdeľovaní finančných prostriedkov sme nevychádzali iba z výsledkov sčítania ľudu v roku 2001, pretože v tom prípade by napríklad na projekty organizácií maďarskej menšiny bolo treba vyčleniť viac ako 73 percent všetkých prostriedkov. Myslím si, že tento postup zabezpečuje objektívne prerozdelenie finančných prostriedkov medzi jednotlivými národnostnými menšinami.

V absolútnom a percentuálnom vyjadrení boli prostriedky na rozdiel od roku 2010 pre jednotlivé národnostné menšiny prerozdelené tento rok nasledovne:

Menšiny	Pomerný počet príslušníkov národnostných menšín* v %	2010	vyjadrenie v % rok 2010	2011	vyjadrenie v % rok 2011
Maďarská	73,86	1 968 384	56,43	2 326 680	58,3
Rómska	12,76	530 345	15,21	546 354	13,68
Česká	6,33	151 820	4,35	160 000	4,01
Rusínska	3,43	200 414	5,75	211 500	5,3
Ukrajinská	1,53	143 095	4,1	141 000	3,53

Nemecká	0,77	125 427	3,6	140 000	3,51
Poľská	0,37	65 568	1,88	71 866	1,8
Moravská	0,33	21 576	0,62	13 300	0,33
Srbská	0,06	0	0	18 000	0,45
Ruská	0,23	43 152	1,24	48 000	1,2
Bulharská	0,17	29 875	0,86	32 000	0,8
Chorvátska	0,13	53 110	1,52	62 000	1,55
Židovská	0,03	68 196	1,96	72 000	1,8
Spolu:	100	3 400 962		3 842 700	
Kultúrna politika		86 900	2,48	151 570	3,8
Spolu:		3 487 862	100	3 994 270	100,06

* V pomere k celkovému počtu osôb prihlásených k niektorej národnostnej menšine podľa výsledkov sčítania ľudu v roku 2011

Pokiaľ ide o otázku ohľadne národnostných menšín bez materinského štátu, z tabuľky vyplýva, že aj menšiny, ktoré nemajú svoje materinské štáty, dostali v pomere viac prostriedkov než je ich pomerné zastúpenie na Slovensku.

Ku skutočnosti, že napr. rusínska menšina bola v období totalitných režimov „zastrešovaná a násilne likvidovaná“, podotýkam, že obdobie totality sa skončilo pred 22 rokmi. Viem, že v tom období v zmysle oficiálneho internacionalizmu, ale aj skrytého nacionalizmu a všeobecne kvôli charakteru moci národnostné menšiny nemali adekvátne možnosti realizovať svoje požiadavky a predstavy. Bola prítomná snaha o násilnú asimiláciu voči každej národnostnej menšine. Nevieť však na základe akých údajov ste zistili, že maďarská menšina dostávala výraznú podporu zo strany vtedajšej moci. Súhlasím s Vami, že pre rusínsku menšinu toto obdobie bolo naozaj ťažké, keďže štátostrana túto menšinu neuznala za národnostnú menšinu. Podobný osud mala aj rómska menšina, ktorá sa stala uznanou menšinou tiež až po páde komunistického režimu. Uvedomujem si, že postavenie jednotlivých menšín nie je rovnaké ani v oblasti kultúry, preto k prerozdeľovaniu finančných prostriedkov pristupujeme veľmi citlivo a berieme ohľad na viaceré faktory.

Vo veci týkajúcej sa rusínskej národnostnej menšiny, ktorá v roku 2011 predložila 142 projektov, konštatujem, že 93 bolo úspešných. K meškajúcemu financovaniu Vám chcem vysvetliť, že procesy hodnotenia a administratívneho spracovávanía výsledkov boli ovplyvnené mnohými skutočnosťami. Dotačný program Kultúra národnostných menšín 2011 bol delimitovaný z Ministerstva kultúry SR na Úrad vlády SR k 1. novembru 2010. Dňa 8. decembra 2010 bol schválený Zákon č. 524/2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Úradu vlády SR, ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2011. Následne dňa 24. januára 2011 bola vydaná Vyhláška Úradu vlády SR, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zložení, rozhodovaní, organizácii práce a postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí o poskytovanie dotácií a kritériá pre vyhodnocovanie žiadostí o poskytovanie dotácií v pôsobnosti Úradu vlády SR. Výzva na predkladanie žiadostí na rok 2011 bola zverejnená až koncom januára 2011 na rozdiel od predchádzajúcich rokov kedy výzvy boli zverejnené už koncom septembra, resp. začiatkom októbra predchádzajúceho kalendárneho roka. Termín podania žiadostí bol predĺžený do 11. apríla 2011. Komisie zasadali v termíne od 16. mája do 1. júna 2011. Každá komisia zasadala osobitne a rozhodovala o rozdelení vopred pridelených finančných prostriedkov pre jednotlivé národnostné menšiny. Podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám všetky zmluvy uzatvorené medzi žiadateľmi a Úradom vlády SR museli byť zverejňované v centrálnom registre zmlúv. Tento proces do veľkej miery ovplyvnil aj harmonogram prác Sekcie národnostných menšín s dotáciami (vyplácanie

grantov, zaslanie zmlúv pre žiadateľov), preto sa mohlo stať, že niektoré organizácie nedostali svoje pridelené granty k 10. augustu 2011, ale v najbližších dňoch všetky schválené dotácie budú preukázané na účty žiadateľov.

Celý proces od spracovávania žiadostí až po uzatváranie zmlúv bol v súlade s právnymi predpismi a príslušnými zákonmi. Komisie pri posudzovaní projektu kladli dôraz na kvalitu, originalitu a tradíciu predloženého projektu, prehľadnosť a úplnosť predloženého projektu, reálnosť rozpočtu, odbornú a organizačnú garanciu prípravy a realizácie projektu, kultúrno-spoločenský význam projektu pre rozvoj kultúry danej národnostnej menšiny, pre cieľovú skupinu, účelnosť a oprávnenosť použitia dotácie v predchádzajúcom období vrátane dodržania termínu jeho vyúčtovania. Projekty celoštátneho významu sa podporovali prioritne. Zároveň odmietam pochybnosti o politickej neutralite jednotlivých členov komisií, a že ich rozhodnutia boli ovplyvnené súčasnou politickou situáciou.

K Vašej pripomienke k listu doručeného dňa 15. marca 2011, v ktorom Rusínska obroda na Slovensku žiadala zmenu stanov a názvu organizácie Zväzu Rusínov - Ukrajincov na Slovensku, navrhujem nasledovné riešenie. Vo Výbore pre národnostné menšiny a etnické skupiny Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť podľa čl. 7 ods. 1 Štatútu výboru existuje možnosť zriadenia dočasných pracovných skupín, „ktoré nemajú vlastný štatút na riešenie otázok týkajúcich sa jednotlivých národnostných menšín v rôznych oblastiach za účelom zaujatia reprezentatívneho stanoviska danej menšiny.“ Rusínska národnostná menšina má možnosť vyriešiť tento spor prostredníctvom pracovnej skupiny a podľa čl. 8 ods. 5 Štatútu výboru „výbor môže v rámci svojej pôsobnosti podľa čl. 3 prijímať zásadné stanoviská, ktoré sú pre radu záväzné. Zásadné stanoviská podľa predchádzajúcej vety sú prijímané najmenej 3/5 väčšinou všetkých členov výboru“.

Na záver Vás chcem informovať, že Sekcia národnostných menšín Úradu vlády SR plánuje vypísať novú výzvu koncom októbra na rok 2012. Takto chceme zabezpečiť, aby organizácie národnostných menšín dostali včas peniaze na svoje projekty.

S pozdravom

Vážený pán

Doc. PhDr. Dušan Čaplovič, DrSc.
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky
NR SR
Bratislava

Na vedomie: Richard Sulík, predseda Národnej rady Slovenskej republiky